

Emberi Erőforrások Minisztériuma
Társadalmi Felzárkózásért Felelős Helyettes Államtitkárság

Beruházások a gyermekek érdekében Magyarországon: EU eszközök és támogatási lehetőségek

*„Szakpolitikai válaszok és a legutóbbi
magyarországi reformok”*

SZEMINÁRIUM

2014. Október 13.

Iván Sörös

Osztályvezető, Társadalmi Felzárkózásért Felelős Helyettes Államtitkárság

Emberi Erőforrások Minisztériuma Társadalmi Felzárkózásért Felelős Helyettes Államtitkárság

Munkanélküliségi ráta befejezett legmagasabb iskolai végzettség szerint

Idő- szak	8 általános iskolánál kevesebb	Általános iskola 8. osztálya	Szakiskola és szakmunkáské- pző	Gimnázium	Egyéb érettségi	Főiskola	Egyetem	Összesen
2008	45,5	17,8	8,2	7,5	5,7	3,4	1,9	7,8
2009	42,0	22,6	11,1	8,7	7,3	4,9	2,5	10,0
2010	43,4	24,2	12,2	10,3	8,5	5,3	3,8	11,2
2011	49,9	23,8	12,2	10,5	8,6	5,1	3,4	10,9
2012	45,7	23,9	12,1	11,8	8,5	5,0	3,7	10,9

Stratégiai keretek

A Kormány 1430/2011. (XII. 13.) Korm. Határozata a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiáról, valamint végrehajtásának a 2012–2014. évekre szóló kormányzati intézkedési tervéről

Intézkedés csoportok az alábbi területeken: gyermek jó-lét, oktatás, foglalkoztatás, egészségügy, lakhatás, bevonással, szemlélet formálás

Magyarország Kormánya és az Országos Roma Önkormányzat között létrejött keret megállapodás (2011. május 20.)

Célkitűzések: 20 000 roma fiatal piacképes szakmához segítése, 10 000 roma fiatal érettségihez segítése, 5 000 roma fiatal felsőoktatásba jutásának segítése,

Gyermek jól-lét - Oktatás

Társadalmi Felzárkózási Stratégia végrehajtásának a 2012–2014. évekre szóló kormányzati intézkedési terve

22 intézkedés az születéstől a felsőoktatásig az alábbi területekre fókuszálva:

- Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatások
- Térségi gyerekesély programok
- Iskolai szociális munka
- Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek korai óvodáztatása
- Óvodai, iskolai integrációs program
- Ösztöndíjprogramok
- Tanoda és Második Esély Gimnáziumi programok
- Roma szakkollégiumok

Helyzetelemzés - NTFS következtetései Oktatás

- Oktatási rendszerünk nem képes megfelelő mértékben csökkenteni a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek családi környezetéből fakadó hátrányait.
- A roma népesség jelentős iskolai, képzettségi hátrányokkal jellemezhető a többségi társadalomhoz képest.
- A társadalmi, szociális háttérű oktatási hátrányok annál sikeresebben ellensúlyozhatók, minél korábbi életkorban kezdjük meg a felzárkózás támogatását.
- A minőségi oktatási és képzési szolgáltatásokhoz való hozzáférés jelentős területi és társadalmi egyenlőtlenségekkel jellemezhető.
- Az oktatási intézmények között jelentős minőségi különbségek vannak.
- **Az oktatás szintjein felfelé haladva egyre kevesebb halmozottan hátrányos helyzetű s még kevesebb roma tanuló vesz részt a képzésekben.**

Emberi Erőforrások Minisztériuma Társadalmi Felzárkózásért Felelős Helyettes Államtitkárság

Forrás: 2013 évi oktatási statisztika

	HH gyerekek/tanulók	HHH gyerekek/tanulók
óvoda	26,5 %	10 %
általános iskola	29 %	12 %
szakiskola	25 %	8%
szakközépiskola	11 %	1,9 %
gimnázium	7 %	1 %
Összesen a köznevelésben	23 %	8,2 %

Társadalmi Felzárkózásért Felelős Helyettes Államtitkárság által indított oktatási esélyteremtő programok

- Intézményfejlesztési, szolgáltatásfejlesztési programok,
- Ösztöndíjprogramok
- Kiemelt projektek

Oktatási - felzárkózási programok - Óvodai – Iskolai Integrációs Program

Cél: a hatékony együttnevelést és intézményfejlesztést elősegítése

2003-ben indult, 2007-ben kiegészült az óvodai fejlesztő programmal.

Az óvodai, iskolai integrációs program ösztönzi az intézményeket a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrált keretek között megvalósuló iskolai nevelésének-oktatásának megszervezésére. A program a szociális helyzetből és a képességek fejlettségéből eredő hátrányok ellensúlyozását célozza meg.

A program a 2014/2015-ös tanévben 1611 köznevelési intézményben 94182 halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket/tanulót ér el.

Oktatási - felzárkózási programok – Esélyegyenlőségi alapú fejlesztési programok

TÁMOP-3.3.8. Közoktatási intézmények esélyegyenlőségi alapú fejlesztéseinek támogatása

Fejlesztési cél: A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek/ tanulók eredményes nevelését/oktatását szolgáló feltételek javítása, a közoktatási rendszer esélyteremtő és felzárkóztató szerepének növelése. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai felzárkózását segítő modellértékű programok elterjesztése, továbbfejlesztése.

Keretösszeg: 4 milliárd forint

138 db támogatott pályázat

Oktatási - felzárkózási programok – Esélyegyenlőségi alapú fejlesztési programok

TÁMOP-3.3.10. Továbbtanulást erősítő kezdeményezések támogatása

Fejlesztési cél: a középfokú végzettséget megszerző hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számának és arányának növelése, továbbá a felsőoktatásba vezető út megerősítése.

Keretösszeg: 4 milliárd forint

92 db támogatott pályázat

Emberi Erőforrások Minisztériuma Társadalmi Felzárkózásért Felelős Helyettes Államtitkárság

TÁMOP-3.3.10. Továbbtanulást erősítő kezdeményezések támogatása

Miben különbözik a program a többitől?

Nem ösztöndíjat nyújt, hanem közép fokú intézmények fejlesztését célozza, hogy azok minél **inkább hozzá tudják segíteni a tanulókat a közép fokú végzettség megszerzéséhez illetve a továbbtanuláshoz.**

A Nemzeti Társadalmi felzárkózási Stratégiának is kiemelt célja a HH és HHH tanulók középiskolai végzettséghez illetve felsőoktatási képzésbe segítése. Tekintve hogy a szociális hátránnyal induló és közöttük különösen a roma tanulók általában kompetenciaszintjüktől függetlenül kisebb valószínűséggel tanulnak tovább érettségit adó képzésben majd felsőoktatásban külön programok célozzák e tendencia javítását.

Oktatási - felzárkózási programok – Útravaló Ösztöndíjprogram

Jogszabályi háttér: 152/2005. (VIII.2.) Kormányrendelet

Cél: a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók középiskolába kerülésének, középiskolai sikerességének, szakmához jutásának, illetve felsőoktatási intézménybe való bekerülésének elősegítése.

A programban a tanulók az általános iskola 7. osztályos koruktól a felsőoktatásba való bekerülésig kaphatnak mentori segítséget és ösztöndíj-támogatást, 4 alprogram keretében:

2013/2014-es tanév: Út a középiskolába, Út az érettségihez, Út a szakmához (14 000 tanuló), Út a felsőoktatásba, Út a diplomához (900 hallgató)

Oktatási - felzárkózási programok – Tanoda programok

TÁMOP-3.3.9 - Tanoda típusú programok támogatása

Cél: az oktatási esélykülönbségek csökkentése, a hátrányos helyzetű, kiemelten roma tanulók iskolai sikerességének elősegítése tanórán kívüli, személyre szabott tevékenységek, alternatív megoldások megvalósításával.

Keretösszeg: 5,3 milliárd forint

169 támogatott pályázat

Oktatási - felzárkózási programok – Második esély gimnáziumi programok

TÁMOP-3.3.9. Második esély típusú programok támogatása

Cél: A halmozottan hátrányos helyzetű és roma tanulók továbbtanulási útjainak megerősítése, az oktatási esélykülönbségek csökkentését célzó alternatív megoldások, második esély típusú oktatási-tanulási formák és programok támogatásával.

Keretösszeg: 3,5 milliárd forint

28 db támogatott pályázat

Oktatási - felzárkózási programok – Esélyegyenlőségi alapú fejlesztési programok

TÁMOP-3.3.14. Hazai és nemzetközi testvériskolai kapcsolatok kialakítása

Fejlesztési cél: olyan projektek megvalósításának támogatása, amelyek az országhatáron belüli („A” komponens), valamint határon túli és nemzetközi (Európai Unió belüli) testvériskolai kapcsolatok („B” komponens) kialakításával, közös programok megvalósításán keresztül hozzájárulnak a gyermekek kompetenciájának (szociális, életviteli, kommunikáció, stb.) fejlesztéséhez, ismeretanyaguk bővítéséhez.

Keretösszeg: 4,4 milliárd forint

204 db támogatott pályázat

Oktatási - felzárkózási programok - Roma Szakkollégiumok

Cél: A magyarországi cigányság felzárkózása, a jövőt építő cigány értelmiség képzése

EMMI TFÁT és a történelmi egyházak közötti szándéknyilatkozat született a keresztény roma szakkollégiumok létrehozására és működtetésére.

2011 és 2012 évben 4+1 Keresztény Roma Szakkollégium kezdte meg a működést.

A szakkollégiumi rendszer továbbfejlesztésére, szakmai programokra a TÁMOP 4.1.1. D uniós konstrukció 1 450 milliós keretösszeggel.

2013 évben további 3 Roma Szakkollégium indította el programját.

180 hallgató vesz részt a programban

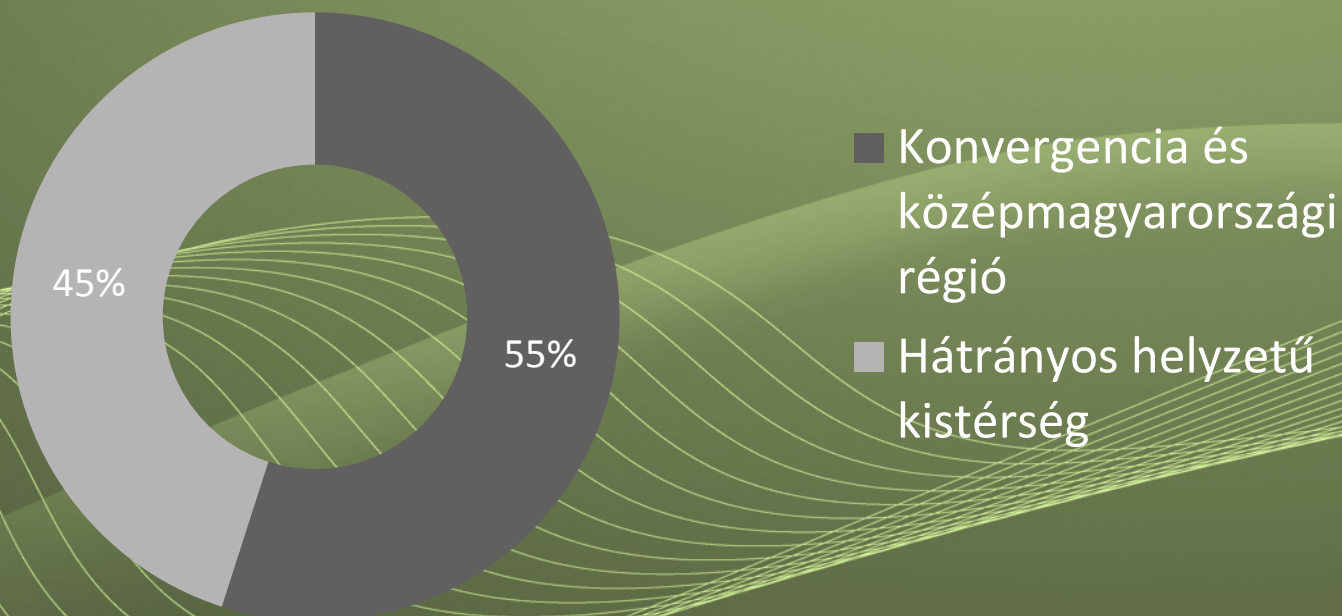

Közös programelemek - tevékenységek

- **Hálózatos tanulás**
- **Egyéni fejlesztés - mentorálás**
- **Szociális hátránykompenzáló elemek**
- **Mérés értékelés lehetősége**
- **Pedagógusok képzése (tantestület)**
- **Területi fókusz**
- **Ágazatok közötti együttműködés, partneri kapcsolatok**
- **Család, szülők bevonása**

Oktatási programok területi megoszlása 424 db projekt (TÁMOP 338-339 Tanoda - 339 Második esély gimnázium - 3310)

Emberi Erőforrások Minisztériuma

Társadalmi Felzárkózásért Felelős Helyettes Államtitkárság

<u>Intézkedés neve</u>	<u>Intézkedés forrása (Mrd forint)</u>	<u>Intézkedés által elért intézmény/létszám</u>	<u>Intézkedés szintje</u>
<u>Óvodai - Iskolai Integrációs program</u>	3,5	94 000	óvoda/iskola
Köznevelési intézmények esélyegyenlőség alapú fejlesztésének támogatása	4	3 500	óvoda/iskola
Tanoda típusú programok támogatása	5,3	3360-5040	iskola/középfokú iskola
Második Esély típusú programok támogatása	1,2	560	középfokú iskola
Továbbtanulást erősítő kezdeményezések támogatása	4	2 000	középfokú iskola
Hazai és nemzetközi testvériskolai kapcsolatok kialakítása	4,4	4 000	iskola/középfokú iskola
Szimfónia	0,3	150	iskola
Eötvös József Program - Pedagógiai - szakmai szolgáltató intézet fejlesztése és Projektháló	4,9	(140 intézmény)	óvoda/iskola/középfokú iskola
<u>Útravaló (UK-UE-USZ)</u>	2	14 000	iskola/középfokú iskola
<u>Út a diplomához</u>	0,2	900	főiskola/egyetem
Roma Szakkolégiumi Hálózat	1,4	200	főiskola/egyetem

További társadalmi felzárkózást célzó programok

- Laktatási programok
- Foglalkoztatási - képzési programok
- Szociális földprogram
- Roma kultúra támogatása
- Kistérségi gyerekesély programok (Biztos Kezdet Gyerekházak)

Emberi Erőforrások Minisztériuma
Társadalmi Felzárkózásért Felelős Helyettes Államtitkárság

Köszönöm a figyelmet!

<http://romagov.kormany.hu/>